

HRVATSKO KNJIŽNIČARSKO DRUŠTVO

CROATIAN LIBRARY ASSOCIATION

Hrvatsko knjižničarsko društvo

Stručni odbor (2016.-2018.)
Hrvatske bratske zajednice 4
10000 ZAGREB

Ur. broj: 96-3/18

Zapisnika s 3. sjednice Stručnog odbora HKD-a

Treća sjednica Stručnog odbora HKD-a održana je u utorak 11. prosinca 2018. godine u uredu HKD-a s početkom u 11,00 sati.

PRISUTNI:

Dijana Machala (*predsjednica HKD-a*)

Kristina Kalanj (*predsjednica Stručnog odbora, predsjednica Komisije za muzejske i galerijske knjižnice*)

Tamara Krajna (*predsjednica Komisije za visokoškolske knjižnice*)

Lobel Machala (*zamjena za predsjednika Radne grupa za audiovizualnu građu i multimediju*)

Dunja Seiter-Šverko (*predsjednica Komisije za upravljanje*)

Irena Pilaš (*predsjednica Komisije za državne informacije i službene publikacije*)

Jasenska Pleško (*predsjednica Komisije za obrazovanje i stalno stručno usavršavanje*)

Alka Stropnik (*druga potpredsjednica HKD-a*)

Dorja Mučnjak (*predsjednica Radne grupa za društvene medije*)

Radovan Vrana (*predsjednik Komisije za teoriju i znanstveni rad*)

Sonja Pigac (*predsjednica Radne grupa za serijske publikacije*)

Danica Crnobrnja (*zamjenica predsjednice Komisije za bolničke knjižnice*)

Katarina Todorčev Hlača (*predsjednica Radne grupe za manjinske knjižnice*)

Lovela Machala Poplašen (*predsjednica Komisije za medicinske knjižnice*)

Ivančica Đukec Kero (*zamjenica predsjednice Komisije za javno zagovaranje*)

Vera Vitori (*predsjednica Komisije za izgradnju i opremu knjižnica*)

Mirisa Katić (*predsjednica Komisije za povijest knjige i knjižnica*)

Dragutin Nemec (*predsjednik Komisije za autorsko pravo i otvoreni pristup; predsjednik Komisije za pravne i srodne knjižnice*)

Željka Miščin (*predsjednica Komisije za knjižnične usluge za osobe s invaliditetom i posebnim potrebama; predsjednica Komisije za narodne knjižnice*)

Tatjana Čeko Vinković (*zamjena za predsjednicu Komisije za zaštitu knjižnične građe*)

Ivana Čadovska (*predsjednica Komisije za informacijske tehnologije*)

Ivana Hebrang Grgić (*predsjednica Odbora za nakladničku djelatnost*)

Jasmina Kenda (*Komisija za nabavu knjižnične građe i međuknjižničnu posudbu*)

Renata Bošnjaković (*predsjednica Komisije za zavičajne zbirke*)

Renata Petrušić (*predsjednica Radne grupe za normizaciju; zamjena za predsjednicu Komisije za statistiku i pokazatelje uspješnosti u knjižnicama*)

Annemari Štimac (*predsjednica Komisije za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja*)

Gordana Šutej (*predsjednica Komisije za osnovnoškolske knjižnice*)

Alica Kolarić (*predsjednica Komisije za knjižnične usluge za djecu i mladež*)

Alka Horvat (*zamjena za predsjednicu Komisije za knjižničarsko nazivlje*)

Tea Grašić Kvesić (*predsjednica Nadzornog odbora*)

Ana Rubić (*predsjednica Radne grupe za Zelene knjižnice*)

Nina Jelača (*predsjednica Komisije za tehničke knjižnice*)

Igor Mladinić (*predsjednik Komisije za glazbene knjižnice i zbirke; predsjednik Radne grupe za audiovizualnu građu i multimediju*)

Grozdana Ribičić (*predsjednica Komisije za čitanje*)

Nika Čabrić (*predsjednica Komisije za pokretne knjižnice*)

Andreja Tominac (*stručna tajnica HKD-a*)

Gost na sjednici: Vanja Jurilj (*predsjednica HUSK-a*)

Predsjednica Stručnog odbora, Kristina Kalanj pozdravila je prisutne, zahvalila na odazivu na sjednici te otvorila 3. sjednicu Stručnog odbora. Predstavila je novu djelatnicu HKD-a, administrativnu tajnicu, Lorenu Čačković.

DNEVNI RED

1. Usvajanje Dnevnog reda;
2. Usvajanje Zapisnika s 1. konstituirajuće sjednice Stručnog odbora;
3. Usvajanje Zapisnika s 2. sjednice Stručnog odbora;
4. Izvještaj s dva radna sastanka u Ministarstvu kulture vezano uz izradu teksta Konačnog prijedloga Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti;
5. Objava Javnog poziva za urednike/urednice HKD-a;
6. Prijedlozi kandidata za rad u IFLA-inim sekcijama – <https://www.ifla.org/node/81922>;
7. Organizacija skupova Hrvatskog knjižničarskog društva sukladno zaključku 13. sjednice Glavnog odbora HKD-a od 4. srpnja 2012. te Smjernicama za organizaciju skupova HKD-a;
8. Razno.

Ad 1. Usvajanje Dnevnog reda

Dnevni red je jednoglasno usvojen.

Ad. 2 Usvajanje Zapisnika s 1. konstituirajuće sjednice Stručnog odbora

Zapisnik je usvojen s jednim glasom „suzdržan“ zbog nekonzultacije s tekstom Zapisnika.

Ad 3. Usvajanje Zapisnika s 2. sjednice Stručnog odbora

Primjedbe: netočan navod sjednica u Opatiji, a ne u Puli; pogreška u numeraciji točaka Zapisnika; dopuna u popisu prisutnih.

Zapisnik je usvojen uz predložene ispravke.

Ad 4. Izvještaj s dva radna sastanka u Ministarstvu kulture vezano uz izradu teksta Konačnog prijedloga Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti

Kristina Kalanj uvodno je objasnila kako su predstavnici HKD-a i članovi Hrvatskog knjižničarskog vijeća, Dijana Machala, Alka Stropnik i Kristina Kalanj sudjelovali na radnom sastanku u Ministarstvu kulture 5. studenoga. Dijana Machala iznijela je tijekom radnog sastanka na kojemu su izneseni zaključci 2. sjednice Stručnog odbora HKD-a koji se trebaju unijeti u Zakon.

U raspravi su sudjelovali Dijana Machala, Vanja Jurilj, Ivančica Đukec Kero, Dunja Seiter Šverko, Dragutin Nemeč, Katarina Todorčev Hlača, Tamara Krajna, Radovan Vrana, Kristina Kalanj, Tamara Krajna, Danica Crnobrnja, Ivana Čadovska i Andreja Tominac.

Na 3. sjednicu Stručnog odbora u vezi razgovora koji su obavljani u Ministarstvu kulture pozvane su gošće Vanja Jurilj, predsjednica Hrvatske udruge školskih knjižničara, i Alka Stropnik, predstavnicica Županijske matične službe, koje su također sudjelovale u pregovorima. Dijana Machala je rekla da Ministarstvo kulture 20. prosinca zakon šalje na Vladu, zatim na Odbore da bi početkom veljače Zakon bio na usvajanju u Saboru. Drugi radni sastanak 29. studenoga, organiziralo je Ministarstvo kulture s radnom grupom za izradu Zakona koju je imenovala ministrica kulture, zajedno s predstavnicima HKV-a. Dijana Machala je rekla kako radna grupa za zakon ne uzima u obzir druge vrste knjižnica, osim narodnih. Traženo je dopunjenje radne grupe ili pozivanje šire zajednice. Zato su bile pozvane članice vijeća i radna grupa za zakon. Sastanku su prisustvovali Tatjana Aparac Jelušić, Ivana Pavlaković, Amelija Babić, Ana Barbarić, Dijana Machala, Alka Stropnik, Kristina Kalanj, Ivana Hebrang Grgić, Dinka Katić, Ivica Poljičak od strane Ministarstva kulture, Hrvoje Manenica, pomoćnik ministrice, Marica Mikec, Tomislav Jelić te pravnici: Jelana Glavić Perčin, Ivana Marinković Zenić, Ines Kokor. Na sastanku se prolazilo kroz cijeli tekst zakona od e-savjetovanja do mišljenja HKD-a. Dijana Machala je napomenula kako Konačan prijedlog Zakona uz doprinos HKD-a sadrži i usuglašene primjedbe sa ostalim dionicima koji su sudjelovali u pregovorima.

Vanja Jurilj je istaknula kako je zajedno s predstavnicima HKD-a i HUŠK krajem kolovoza bio na sastanku u Ministarstvu znanosti i obrazovanja gdje su se zastupali interesi u sastavu knjižnica odgojno-obrazovnih ustanova, jer je preko 80% knjižnica najviše ugroženo tim zakonom. Primila ih je zamjenica ministrice gđa Franić. MZO nije dovoljno upoznat s poslovanjem knjižnica u sastavu. Traženo je da svi knjižničari knjižnica u sastavu školskih knjižnica budu proglašeni voditeljima knjižnica, kako bi mogli sudjelovati u radu upravnih tijela ustanova u kojima rade, što je prihvaćeno. HUŠK je 07.11. bio na sastanku u Ministarstvu kulture kojem su prisustvovali ministrica kulture, državni tajnik i stručna služba Ministarstva, te savjetnica za školske knjižnice. Na sastanku su iznijeli kako školski knjižničari jedini moraju polagati dva stručna ispita. Kolegica Jurilj je navela kako u struci postoje prijepori u tumačenju akademskih zvanja i stručnih zvanja, i predlaže da se struka u tom smislu mora jasno odrediti kao i sastaviti jednake kriterije za izbor u viša knjižničarska zvanja prema školskim knjižničarima. Iznijela je mišljenje kako trenutno napredovanje u viša knjižničarska zvanja više nalikuje napredovanju u akademska zvanja, a manje u zvanja u struci, što onemogućuje napredovanje onih kolega u knjižničarskoj profesiji koji rade izravno u sustavu odgoja i obrazovanja. Stoga su se na sastanku u MZO zalagali za napredovanje kolega u nižim stručnim zvanjima, posebice kolegama koji rade s korisnicima. Spomenula je

da nije napravljen nikakav pomak u pregovorima u članku 10., jer su knjižnice nedostupne i dislocirane za ugovorne odnose tog tipa. U Ministarstvu kulture je komentirano kako Zakon ne može rješavati sindikalne probleme, na što je HUŠK odgovorio da se želi ukazati na društveni, obrazovni i kulturni problem dokidanja dostupnosti knjižnica ukoliko se ne uredi članak 10. Kako nisu dogovorene promjene tog članka, HUŠK je predložio da se uvede poseban članak za školske knjižnice, što je prihvatila i savjetnica za školske knjižnice u MZO, i poseban članak za privatne obrazovne ustanove. Ministrica nije prihvatila taj prijedlog, jer se Zakon o knjižnicama mora uskladiti s europskom legislativom. HUŠK misli da se knjižnice u tom dijelu ne moraju usklađivati, jer zakon o uslugama na koje se poziva Ministarstvo kulture jasno navodi da se na ustanove od posebnog značaja za Republiku Hrvatsku, kao što su knjižnice, ne primjenjuje Zakon o uslugama. Vanja Jurilj je rekla kako je HUŠK ponovno pisao Ministarstvu znanosti i obrazovanja aktivnije uključi u donošenje ovog zakona jer je preko 80% knjižnica u sastavu u nadležnosti MZO koje ih i financira. Pisali su izravno premijeru gdje su u dopisu istaknuli probleme knjižnica svih u obrazovnim ustanovama. Kolegica Jurilj je dodala da će se 14. prosinca održati zadnja sjednica Vlade, a zakon će na raspravu u siječnju. HUŠK predlaže organizaciju jednog okruglog stola u vezi izrade ovog Zakona.

Dijana Machala je predložila je da se prođe kroz Konačni prijedlog Zakona, i to kroz elemente koji su usuglašeni. Referirala se na članak 2., stavak 1 teksta Zakona i dio koji je Ministarstvo kulture prihvatilo u vezi obavljanja knjižnične djelatnosti kao javne službe, što se odnosi na javne i privatne knjižnice.

Vanja Jurilj rekla je kako se nad radom privatnih knjižnica nije predvidio nikakav nadzor.

Ivančica Đukec Kero je postavila pitanje nadzora nad radom knjižnica na sastanku u Ministarstvu kulture, gdje je dobila odgovor da će to raditi Matične službe. Dijana Machala je nadodala, kako će nadzor nad radom knjižnica obavljati Matične službe prema vrsti knjižnica, što će vrijediti i za privatne knjižnice. Dunja Seiter Šverko je dodala da se to rješava pravilnikom o matičnosti.

Vanja Jurilj je komentirala neujednačen pristup MZO financiranju knjižnica, te je istaknula kako MZO nije svim srednjim školama za koje su nadležni, nego nekima, ali je dostavilo sredstva mnogim privatnim školama za koje nisu nadležni, mnogim glazbenim školama i mnogim školama vjerskih ustanova.

Dijana Machala je naglasila kako treba razlučiti praksu od teksta zakona. Postavila je pitanje za struku, nalazi li se ona u okvirima predloženog teksta zakona i može li prema njemu djelovati. Uvođenjem instrumenta privatnih knjižnica uvedeno je da sve knjižnice trebaju djelovati pod istim uvjetima..

Dunja Seiter Šverko ističe razliku između javne ustanove i javne službe. Dijana Machala naglašava da se samo NSK spominje kao ustanova u tekstu Zakona, dok za ostale knjižnice nije definirano da trebaju biti ustanove. Pojasnila je da je javna služba je šire od toga, te je se predloženim izmjenama spominju i drugi oblici poslovanja osim ustanove. Sporno je bilo to da bi se osnivale privatne knjižnice bile u sivoj zoni izvan knjižničkog sustava i sustava nadzora Matičnih službi.

Dijana Machala je u nastavku komentirala članak 3. točka 4. javna knjižnica. Dodatkom se pokušavaju obuhvatiti i knjižnice koje se reguliraju drugim zakonima i pravilnicima

(primjerice sveučilišne knjižnice). Članak 3., točka 5. je dodana i odnosi se na javne knjižnice u sastavu. Dijana Machala je iznijela izmjene u točki 13. digitalna knjižnica. Digitalna knjižnica je definirana.

Dragutin Nemeć komentira da nema općeznanstvene knjižnice i za njih se ne propisuju standardi, nejasna je definicija digitalne knjižnice, uvodi se pravni nesklad oko digitalne knjižnice je li vrsta ili usluga te se propisuje obveza donošenja standarda za digitalne knjižnice. Digitalne knjižnice nisu navedene pod vrstama knjižnica. Dijana Machala objašnjava kako je oko digitalne knjižnice bilo dosta rasprava. Rekla je kako se ne radi o knjižnici kao o pravnoj osobi, već se može raditi o zbirci. Dijana Machala je komentirala kako su arhivi, muzeji i knjižnice kroz zakonodavni okvir trebali biti svedeni pod isti nazivnik i s time nitko ne može biti zadovoljan. Nije su se respektirale različitosti u struci. Dodala je kako je okvir zakona s kojim smo počeli je bio puno kraći i samo pravno definiran, i struke u njemu uopće nije bilo. Dijana Machala je dodala kako je kroz pregovore primijećeno da Ministarstvo kulture ne može regulirati knjižnice koje su u nadležnosti Ministarstva znanosti i obrazovanja ili nekog drugog ministarstva. Premda je ovaj tekst *lex specialis* HKD će morati pratiti donošenje drugih zakona koji se dotiču znanosti i obrazovanja. Istaknula je kako bi HKD bio zadovoljniji da je postojala sinergija između dvaju ministarstava na osnovu koje bi tekst zakona sadržavao posebno poglavlje za školske knjižnice i za visokoškolske knjižnice koje bi pisalo MZO. Propisano je da standarde predlaže NSK i ubrzo će se krenuti u pisanje standarda i struka će se morati angažirati da se standardi donesu u roku od godinu dana kako bi se prevenirali nedostaci zakona.

Katarina Todorćev Hlača komentirala je podjelu knjižnica i kako se nigdje ne spominju knjižnice nacionalnih manjina, koje su knjižnice u sastavu narodnih knjižnica. Dijana Machala je napomenula način podjele knjižnica u zakonu i kako je to pojasnila pravna služba u Ministarstva kulture koje jednim općim pojmom nastoji obuhvatiti sve postojeće prakse, te se tražio pravni termin koji bi obuhvatio sve vrste knjižnica.

Dijana Machala je bila nezadovoljna s tumačenjem u članku 11. i sintagmu „rad stručnih knjižničarskih djelatnika“, odnosno kako se misli evidentirati rad, što je terminološki neprihvatljivom, ali je ušlo i u Zakon o muzejima, kao o u Zakon o arhivima.. Struci je to neprihvatljivo jer je to loš termin i kako se niti u jednom drugom hrvatskom zakonu nigdje ne specificira uvjet rada te će stoga HKD pratiti provedbu i učinke tog zakona te trebamo biti spremni reagirati na nedostatke u zakonu i tražiti izmjene zakona.

Katarina Todorćev Hlača Komisija za manjinske knjižnice tražit će amandmanom da se u članku 8. o organizaciji knjižnica u podjelu dodaju manjinske knjižnice. Dragutin Nemeć je rekao kako su manjinske knjižnice zapravo prema sadržaju i namjeni fonda specijalne knjižnice. Ivančica Đukeć Kero kolegica je rekla kako je Lijana Diković za talijansku nacionalnu manjinu tražila spominjanje knjižnice nacionalnih manjina. Ministarstvo kulture je reklo kako sustav knjižnica nacionalnih manjina izvrsno funkcionira i da se time ne misle baviti, jer su u sastavu narodne knjižnice. Dijana Machala predložila da HKD izradi smjernice za rad manjinskih knjižnica.

Dragutin Nemeć iznosi upit vezan za članak 6. o knjižnična djelatnost vezan za prijedloge koji su upućeni ministarstvu i što je prihvaćeno od prijedloga koji se odnose na knjižničnu djelatnost. Dijana Machala pojašnjava kako Ministarstvo kulture nije prihvatilo prijedloge HKD-a. Pojasnila je kao su u radu radne grupe javljao problem između stručne i pravne

terminologije. Određeni termini koji se podrazumijevaju u stručnoj terminologiji, ne znači da se podrazumijevaju i u pravnom smislu. Traženo je da se unese termin „posudba“ kao stručna termin, ali je on bio pravno nedostatan. HKD je u tom smislu dao obrazloženje i posudba je ušla inače ne bi bili zakonski obvezujući po zakonu o posudbi, bez posudbe bi se mogli govoriti i o iznajmljivanju koje je gospodarska aktivnost. Nije ušla izrada kataloga, bibliografija, bibliometrija što se u stručnom terminu smatra pod izradom informacijskih pomagala u tiskanom i elektroničkom obliku. Pravno se pokušao naći termin više razine da se pojedinačno ne bi nabrajali i riskiralo da se nešto izostavi. Dragutin Nemeć istiće kako je temelj posudbe nekomercijalni što je ojačava funkciju knjižnične djelatnosti u interesu općeg dobra. Odgovorio kako je nedostatak prijedloga HKD-a jer nije ušao i slobodan pristup informacijama. Budući da je cilj zakona modernizacija, nedostatak je što u zakon nije ušla bibliometrija, baze podataka i zbog toga ovaj zakon nije razvojni. Dijana Machala rekla je kako prije drugog čitanja zakona struka mora reagirati te da postoji mogućnost amandmana. Radovan Vrana rekao da u zakonu moraju biti temeljne djelatnosti po kojima se knjižničarska struka razlikuje od drugih struka. Na struci je da se sve ono što sada ne može staviti u predloženi tekst zakona, stavi u plan i gura dalje, jer to ovisi isključivo o struci. Osvrnuo se na to da Zakon ne spominje digitalne zbirke, a spominje se digitalizacija jer Ministarstvo kulture financira projekte digitalizacije. Radovan Vrana navodi potrebu popisati sve zadaće koje predstoje, uobličiti ih u potrebne dokumente kako bi imali gotove odgovore preko kojih bi se u određenom trenutku od Ministarstva kulture zatražile intervencije za izmjene zakona..

Dijana Machala istaknula kako sve tri AKM zajednice nisu zadovoljne sa zakonima. Istaknula kako zakon nije savršen i ta će ga trebati poboljšavati.

Dijana Machala je u nastavku komentirala članak 9 stavak 5. Knjižnice u sastavu osniva pravna osoba kao svoju podružnicu, odnosno kao samostalnu ustrojstvenu jedinicu. Traženo je za visokoškolske knjižnice da imaju samostalnost. Prijedlog je prihvaćen od strane Ministarstva.

Dijana Machala je komentirala i članak 10. koji se odnosi se na ugovornu obvezu. Tražili smo sukladno rokovima, uvjetima i propisanim standardima; maknuli su rokove i uvjete, ostaje sukladno propisanim standardima, što nas ne prijeći da stavimo rokove i uvjete u standarde. Dragutin Nemeć objašnjava kako se temeljne obveze ne mogu stavljati u standarde. Pravilnikom ili standardom se ne može neko pravo sniziti. Istaknuo je kako sve obveze moraju biti definirane zakonom. Može se birati imati ili ne imati knjižnicu, jer tako kako sada piše u članku 10. može se tumačiti kao da ima uvjetovano pravo. Bit će upitno hoće li se standardom moći osigurati uvjeti rada knjižnice pružateljice usluge. Što će se vrednovati, koja institucija će se vrednovati? Ostavili su ovim tekstom da bilo koja javna knjižnica može pružiti usluge. Ako je pružateljica usluga visokoškolska pitanje je koliko će ona ljudi prijaviti, samo studente na svom sveučilištu ili i studente pružateljice usluga. Dijana Machala je rekla kako je danas trend se institutske knjižnice zatvaraju kad djelatnik ode u mirovinu. Rekla kako će se standardima propisati da se usluga može pružiti i ugovornom obvezom. Dragutin Nemeć istiće da po postojećem zakonu knjižnice u sastavu imaju obvezu imati knjižnicu. Istiće kako nisu propisane kaznene odredbe. Ne vidi mogućnost da se standardom izbjegne situacija da netko nema knjižnicu u visokoškolskom sustavu i ukazuje na to da se legalizira postojeća situacija. Po zakonu ugovor ne mora biti privremenog karaktera. Pogoduje se nekim privatnim poduhvatima da neki poduzetnik koristi javne resurse. Kristina Kalanj navodi kako je na prošloj sjednici Stručnog odbora veliki broj članova po pitanju osnivanja knjižnica u

sastavu bio za to da se inzistira na formulaciji „dužni su“, ali 16 članova bilo je spremno prihvatiti kompromis „dužni su u nekom roku“ osnovati vlastitu knjižnicu. Dragutin Nemeć je komentirao, kako se rok ne može propisati standardom, već treba biti dio zakona, jer se standardi odnose na usluge, a ne na osnivanje knjižnica. Istaknuo je probleme da ustanove mogu sklopiti ugovor s nekom drugom knjižnicom i ne moraju imati vlastitu. Ističe i probleme koji mogu proizići za korisnike i knjižnice ako neće imati ugovore. Tamara Krajna se slaže s Dragutinom Nemećom i istaknula kako se stavljajući neke kriterije u standarde za visokoškolske knjižnice koje smo već davali nismo nikada dobili standarde, jer MZO ne želi prihvaćati nikakve dodatne financijske troškove. Ivana Čadovska iznosi problem Algebre koja ima ugovor s FER-om, no odnose se prema njima kao prema posudbenoj knjižnici, a druge usluge traže u NSK s kojom nemaju ugovor. Dijana Machala je rekla da je Ministarstvo tražilo rješenja, jer u članku 10 nisu znali sami iznaći rješenje zbog problema uplitanja u zakone drugih ministarstava. Kristina Kalanj objašnjava da je članak 10. jedan od ključnih momenata ovog Zakona te je potrebno donijeti sud kako dalje voditi pregovore. Andreja Tominac ističe kako je zakonodavac promijenio tekst članka 10. nakon prvog čitanja. Dijana Machala ističe trenutne okolnosti gdje je jedino moguće da stručna zajednica ukazuje na probleme.

Dijana Machala je čitala članak 14., stavak 3, pohrana digitalne i knjižnične građe i digitalne knjižnične dokumentacije. I u slučaju digitalne knjižnice ta se građa mora deponirati. Definira se zaštita i smještaj. Radovan Vrana traži pojašnjenje uz članak 14. i stavak 3 zašto piše „na temelju prethodnog mišljenja Hrvatskog knjižničnog vijeća“. Dunja Seiter Šverko objašnjava kako su kod zatvaranja ili premještanja knjižnica nekada bili nadležni uredi državne uprave vezani uz sustav narodnih knjižnica, ali uz sveučilišne je bio vezan osnivač. Ne vidi kako Knjižnično vijeće može donijeti odluku da li je netko zadovoljio uvjete za zatvaranje. Do sada je osnivač imao to pravo. Dijana Machala dodaje kako to može biti vezano na privatne knjižnice po novom Zakonu. Dragutin Nemeć ističe kako je Vijeće u spomenutom stavku vezano samo uz pitanje knjižnične građe, odnosno pohrane. Vijeće ne može donijeti odluku o zatvaranju knjižnice. Alka Horvat ističe da su knjižnice nestajale, a da nitko o tome nije bio obaviješten. Da bi knjižničarska zajednica bila obaviještena tu je bio HKV i to je odraz devedesetih. Dunja Seiter Šverko je komentirala Zakon iz 1997. i odredbu da se za svako zatvaranje knjižnice mora obavijestiti Ministra kulture i Ured državne uprave.

Danica Crnobrnja je pitala za članak 16. i tijela knjižnice u sastavu su voditelj i knjižnično vijeće. Nigdje se u Zakonu ne spominje da knjižnice u sastavu moraju imati knjižnično vijeće. Andreja Tominac je komentirala kako je u tekstu koji je išao na e-savjetovanje postojao članak 21 i članak 22. kojima se normiralo upravljanje knjižnicama u sastavu, ali su ti članci ispušteni u tekstu koji je bio u prvom čitanju. Dragutin Nemeć je komentirao kako u konačnom tekstu članak 21. propisuje stručno vijeće. Danica Crnobrnja je komentirala kako se u ustanovama misli na nešto drugo kada se spominje stručno vijeće i ti se termini preklapaju, te je knjižnično vijeće prikladniji termin. Dragutin Nemeć je dodao kako novi zakon više ne propisuje knjižnično vijeće niti članstvo voditelj knjižnice član u upravljačkom tijelu ustanove. Dragutin Nemeć je komentirao kako se Ministarstvo kulture u e-savjetovanju pozivalo na zakon o ustanovama kada su obrazlagali zašto voditelj knjižnice ne može biti u upravljačkom tijelu ustanove. Dodao je kako za knjižnice u sastavu ustanova, upravo zakon o ustanovama kaže da se sastav upravljačkog tijela može propisati i drugim zakonom, što Zakon o knjižnicama i jest. Rekao je kako Zakon o ustanovama nije prepreka, već je morao postojati neki drugi razlog zašto je to Ministarstvo odlučilo ukinuti. Dijana Machala je komentirala da

je problem što u ovom zakonu Ministarstvo kulture nije moglo intervenirati u sustav znanosti i obrazovanja. Dodala je da bi za struku ipak bilo najpovoljnije da postoji jedan zakon u koji bi se ugradilo sve što je potrebno za knjižnice. Dunja Seiter Šverko je dodala, da bi se Zakonom o knjižnicama trebalo urediti sve vrste knjižnica. Dragutin Nemeć je komentirao da je u tom slučaju Zakon o knjižnicama *lex generalis* koji donosi Ministarstvo kulture i time ulazi u ingerenciju svih ministarstava. U protivnome kada bi se knjižnice artikulirale kroz posebne propise, izgubio bi se smisao reguliranja djelatnosti knjižnica u sastavu, i općenito, pitanje knjižnica ne bi bilo sustavno riješeno kroz jedan zakon. Kolega Nemeć je dodao kako se pored svega se ne može očekivati da će se, primjerice knjižnice u sastavu moći izboriti za normiranje unutar propisa koji uređuju temeljne djelatnosti pojedinih ustanova, primjerice instituta, bolnica, visokoškolskih ustanova, škola i sl. U okviru ovog dijela rasprave zaključeno je kako je struka identificirala da je tekst preopćenit, da nedovoljno normira sve vrste knjižnica i poslovanje za sve vrste knjižnica, osobito knjižnice u sastavu i da bi zakon trebalo doraditi na način da se u njega ugrade specifičnosti svih ministarstava, ako se radi zakon za sve vrste knjižnica. Dijana Machala je predložila da se nedostaci u zakonu u članku 10., koji su se iskristalizirali kroz raspravu pokušaju u drugome čitanju zakona korigirati podnošenjem amandmana na spomenuti članak.

Dragutin Nemeć se osvrnuo na nenormiranje privatnih knjižnica u članku 16. i članku 22., pri čemu nije normirano upravljanje te ravnatelj i/ili voditelj privatne knjižnice i po tome to može biti bilo tko. Alka Stropnik je komentirala kako su upravo u Ministarstvu kulture o tome nisu htjeli razgovarati jer privatne knjižnice mogu biti osnovane kao trgovačka društva, udruge i zaklada koje djeluju po posebnim zakonima i o tome se nije moglo pregovarati. Dijana Machala je nadodala da se Zakonom može normirati djelatnost, a ne upravljačka struktura privatnih knjižnica.

Dijana Machala je u nastavku komentirala izmjene u članku 17. i stavak 3. i stavak 4.

Za članak 20. i stavak 4. i imenovanje ravnatelja, te stavak 9. kvalifikacije za ravnatelja. Podsjetila je kako je HKD tražio da se za kvalifikacije stavi iz polja informacijsko-komunikacijskih znanosti, ali budući da to polje prema obrazloženju određuje i novinare, a ne samo knjižničare kao takve, prihvaćeno je da se ne specificira niti područje društvenih i humanističkih jer time ne ulaze obzir tehničke i primijenjene znanosti. Usuglašen je tekst stavka 9. da ravnatelji moraju imati završen studij iz bilo kojeg područja, uz uvjet polaganja stručnog knjižničarskog ispita. Takvi uvjeti su propisani zbog voditelja knjižnica u sastavu, na koje se primjenjuje članak 20. Dragutin Nemeć je upozorio hoće li se s ovakvom formulacijom moći riješiti pitanje obrazovanja kroz Pravilnik. Dijana Machala je komentirala kako je struka u pregovorima inzistirala da pri zapošljavanju prednost imaju ljudi koji su završili studij knjižničarstva i to kaže članak 9. Iznimno, u područjima gdje nema ljudi sa završenim studijem knjižničarstva i položenim stručnim ispitom, otvara se mogućnost da se zaposli osoba sa završenim studijem (VSS) uz uvjet polaganja stručnog ispita u roku od tri godine, kako bi se mogao obrazovati u knjižničarskoj struci. Dijana Machala je komentirala i članak 20, stavak 11, vršitelj dužnosti ravnatelja knjižnice.

Dijana Machala je pročitala članak 21. vezano uz upravljanje knjižnica u sastavu i članak 22. uz voditelja javne knjižnice u sastavu i njegove kvalifikacije. Komentirala je promjene uz članak 26., članak 31., članak 33. i dodani stavak 3 i članak 39 i obvezni primjerak. Ministarstvo je poslalo anketu svim sveučilišnim knjižnicama da se izjasne u kojem obujmu

žele primati obvezni primjerak. Primjer prema kojem se ide glasi Nacionalnoj knjižnici 2 primjerka, Sveučilišna knjižnica u Splitu 1 primjerak i propisani broj primjeraka ostalim sveučilišnim i znanstvenim knjižnicama

Kristina Kalanj je postavila pitanje vezano uz sastav HKV-a. Dijana Machala je odgovorila kako je sastav Hrvatskoga knjižničarskog vijeća ostao bez promjena i da HKD ima jednog člana u Vijeću, a to je mijenjano i u Zakonu o arhivima i u Zakonu o muzejima. Dragutin Nemeč je komentirao da HKV više ne predlaže mjere za zaštitu knjižničnu građu, već će to po svemu sudeći predlagati Ministarstvo kulture umjesto HKV-a, kao stručnog tijela.

Kristina Kalanj i Dijana Machala zahvalile su svima na raspravi.

Ad 5 Objava javnih poziva za urednike i urednice izdanja HKD-a

Kristina Kalanj pozvala zainteresirane da prate objavu natječaja na mrežnim stranicama HKD-a.

Dijana Machala rekla je kako mandat urednicima traje do kraja godine i do nove početka godine HKD treba imati novi sastav uredništava, jer se neredovito uređuju vijesti. Pozvala je članove Stručnog odbora da animiraju mlade članove Društva da se uključe u rad uredništava HKD-a.

Kristina Kalanj je navela da će se objaviti natječaji za uredništvo Vjesnika bibliotekara Hrvatske, HKD novosti, niza Društvena izdanja, svi glavni urednici, uredništvo mrežnih stranica, Facebook stranice.

Ad 6 Prijedlozi kandidata za rad u IFLA-inim sekcijama

Kristina Kalanj je pozvala na predlaganje kandidatura. Navela je kako je HKD registriran u radu 11 IFLA-inih sekcija, a trenutno je aktivan u 7 sekcija, što uključuje plaćanje članarina za rad u tim sekcijama i sl. Napomenula je kako je na mrežnim stranicama HKD-a javno dostupan Pravilnik o sudjelovanju Hrvatskoga knjižničarskog društva u radu Međunarodnoga saveza knjižničarskih društava i ustanova i izboru kandidata Hrvatskoga knjižničarskog društva za pojedina stručna tijela Međunarodnoga saveza knjižničarskih društava i ustanova te je pročitala uvjete za podnošenje kandidature prema Pravilniku.

Kristina Kalanj je pročitala slobodna mjesta u IFLA-inim sekcijama za koja se mogu podnijeti kandidature za 2019. godinu.

Dunja Seiter Šverko je postavila pitanje članstva HKD-a u IFLA-inim sekcijama u kojima HKD nema aktivnih članova i plaćanje članarina.

Kristina Kalanj je istaknula da se članstvo u IFLA-inim sekcijama plaća pa se trebaju odrediti prioriteti članstva po sekcijama IFLA-e.

Kristina Kalanj je predložila da rok za podnošenje kandidatura za IFLA-u bude do 20. prosinca 2018.

Dijana Machala pozvala predsjednike komisija da motiviraju svoje članove za nominiranje u sekcije IFLA-e, na način da biraju one za koje postoji najveća vjerojatnost da će proći. Također je rekla kako je moguće poslati kandidature i za nove sekcije u IFLA-i u kojima HKD nije registriran te će HKD platiti članarinu za to.

Kristina Kalanj istaknula da se kandidature prijave za srodne sekcije komisijama i sekcijama HKD-a.

Ad 7. Organizacija skupova HKD-a sukladno zaključku 13. sjednice Glavnog odbora HKD-a od 4. srpnja 2012. godine te Smjernicama za organizaciju skupova HKD-a

U raspravi su sudjelovali Dijana Machala, Andreja Tominac, Irena Pilaš, Radovan Vrana, Kristina Kalanj, Lovela Machala Poplašen.

Dijana Machala je izvijestila članove Stručnog odbora kako je HKV održao tri sjednice uz prijavu programa i projekata Ministarstvu kulture, sjednice su održane 15., 16. i 22. studenoga. Ministarstvo kulture je predvidjelo budžet 17.758.200 kuna programe u 2019. godini. Spomenula je preporuke HKV-a vezano uz programe poticanja čitanja u vidu okrupnjavanja tih programa i potiče se prijava za programe koji su namijenjeni realizaciji strategije za poticanje čitanja jer će Ministarstvo kulture za tu svrhu objaviti natječaje. Istaknula je pitanje prijavljivanja programa prema HKV te je rekla kako je Ministarstvo kulture je zainteresirano jače poticati i financirati programe vezane uz poticanje čitanja. Dijana Machala je spomenula primjedbu Ministarstva kulture da je premalo regionalno zastupljenih prijava osobito iz manjih sredina, te je kolegica Machala odgovorila da te knjižnice kroz HKD prijavljuju svoje programe. Ministarstvo je prigovorilo da se prijavljuje premalo razvojnih programa u odnosu na broj prijava za manifestacije akcije, te se istaknulo kako se od HKD-a očekuje da organizira platformu za razvoj knjižničarstva, potiče se znanstvena djelatnost Hrvatskog zavoda za knjižničarstvo pri NSK u odnosu na središnje prikupljanje statističkih podataka gdje se očekuje suradnja sa katedrama kako bi se provele analize. Dijana Machala je rekla da će Ministarstvo inzistirati na poštivanju sufinanciranja programa i projekata u iznosu 50:50 te smatra da će se trebati izraditi izmjene u smjernicama za organizaciju skupova HKD-a. Napomenula je kako je važno da se svi voditelji projekata drže Smjernica, te će se nužno zbog operativnog dijela poslova HKD-a morati definirati realni financijski okvir kojega se treba držati. Spomenula je kako Ured HKD-a troši približno 80% svog radnog vremena na skupove te je istaknula kako će zbog održivosti financiranja skupova biti nužno raditi izmjene inicijalnih financijskih planova za organizaciju skupova.

Andreja Tominac je u ime Tamare Krajne pročitala primjedbu na sastav Programskog i Organizacijskog odbora 16. dana specijalnih i visokoškolskih knjižnica i molbu da članom bude i dr. sc. Zagorka Majstorović, budući da je kao matičarka na nivou sveučilišnih i veleučilišnih knjižnica uvijek bila članica programskih i organizacijskih odbora tog skupa.

Irena Pilaš traži da se uputi upit prema predsjednici Sekcije za specijalne i visokoškolske knjižnice Editi Bačić organizatorici Skupa te Programskom i Organizacijskom odboru. Kristina Kalanj je rekla kako je na sastanku Sekcije za specijalne i visokoškolske knjižnice gdje su se definirali članovi programskog i organizacijskog odbora skupa te će se prijedlog kolegice Krajna raspraviti na sljedećem sastanku Sekcije i Programskog odbora skupa.

Raspravljalo se o organizaciji obilježavanja 100 godina od rođenja dr. sc. Ljerke Markić Čučuković. U raspravi su sudjelovali Radovan Vrana, Alka Horvat i Lovela Machala Poplašen i Dijana Machala.

Predsjednica HKD-a je pozvala organizatore skupova da se organizacija skupova komunicira preko Ureda HKD-a zbog operativnog organiziranja skupova i prijenosa informacija o tijeku organizacije skupova.

Dijana Machala je pročitala poziv organizatora skupa BOBCATSSS za sponzoriranje promotivnim materijalima. Istaknula je kako HKD nije već dugo imao promotivni materijal koji bi se dijelio na skupovima. Također je naglasila mogućnost prodaje HKD-ovih izdanja na skupovima. Predsjednica je zatražila podršku Stručnog odbora za izradu promotivnih materijala, koja je jednoglasno prihvaćena.

Članovi Stručnog odbora su se jednoglasno složili da se skup BOBCATSSS sponzorira sukladno financijskim mogućnostima.

Ad 8. Razno

Kristina Kalanj je pozvala predsjednike komisija da uredi mrežne stranice komisija i ažuriraju članstvo u Komisijama.

Zaključuje sjednicu i zahvaljuje se svima prisutnima.

Sjednica je trajala 3:03:47.

Zapisnik sastavila:

Andreja Tominac, stručna tajnica HKD-a